

POSTER: 26

Çölyak Hastalıklı Çocukların Aile Bireylerinde Çölyak Hastalığı Prevalansı**Vildan Ertekin*, Mukadder Ayşe Selimoğlu**, Nuran Küçük*, Nihat Okçu******Atatürk Üniversitesi Tıp Fakültesi Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı,
Çocuk Gastroenteroloji-Hepatoloji ve Beslenme Bilim Dalı, Erzurum**İnönü Üniversitesi Tıp Fakültesi Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı,
Çocuk Gastroenteroloji Hepatoloji ve Beslenme Bilim Dalı, Malatya

***Atatürk Üniversitesi Tıp Fakültesi Gastroenteroloji Bilim Dalı, Erzurum

Giriş: Çocukluk çağında en sık rastlanan malabsorbsiyon sendromlarından olan çölyak hastalığının (ÇH) etyolojisinde genetik, çevresel ve immün sistemler rol oynamaktadır. Çeşitli çalışmalarda ÇH'nin, hastaların aile bireylerinde sağlıklı bireylere göre daha sık görüldüğü bildirilmiştir.

Amaç: ÇH'li olguların aile bireylerinde hastalığın prevalansını saptamak ve hastalık saptanan olguları takip ve tedaviye almaktır.

Materyal Metod: 1999-2006 yılları arasında Pediatrik Gastroenteroloji Hepatoloji ve Beslenme Bilim Dalı tarafından ESPGAN kriterlerine göre ÇH tanısı alan 70 olgu çalışmaya dahil edildi. Bu olguların 2-17 yaş arası kardeşleri ile anne ve babalarında serum Ig A ve doku transglutaminaz IgA düzeyleri çalışıldı. Pozitiflik saptanan olgulardan kabul edenlere duodenum biyopsisi yapıldı.

Sonuçlar: ÇH tanısı alan 70 indeks olgunun 68 anne, 63 baba ve 138 kardeşine ÇH taraması yapıldı. Olguların hiçbirinde serum Ig A düşüklüğü saptanmadı. Doku transglutaminaz Ig A pozitifliği anne, baba ve kardeşlerde sırası ile 8 (% 11.6), 7 (% 11.1), 26 (% 18.8) olarak bulundu. Pozitiflik saptanan anne ve babalar erişkin gastroenteroloji polikliniğine gönderildi. Doku transglutaminaz Ig A pozitifliği saptanan kardeşlerden 22'sine duodenal biyopsi yapıldı. Olguların 20 (% 14.5)'sinde patolojik olarak ÇH saptanırken, 6 (% 4.3)'sında ise duodenum biyopsisi normal olarak bulundu. Bu olgular latent ÇH olarak kabul edildi ve izleme alındı. Sonuç olarak çölyaklı hastaların aile bireylerinde ÇH prevalansı normal popülasyona göre daha yüksek olarak saptandı.

POSTER: 27

Kronik Karaciğer Hastalığı Olan Çocuklarda Üst Gastrointestinal Endoskopi Bulguları**Ferda Özbay , Oğuz Canan, Sema Kanra, Figen Özçay**Başkent Üniversitesi Tıp Fakültesi Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı,
Çocuk Gastroenteroloji-Hepatoloji ve Beslenme Bilim Dalı, Ankara

Amaç: Kronik karaciğer hastalığı olan çocuklarda üst gastrointestinal endoskopi bulgularının belirlenmesi ve hastalığın ağırlığı ile endoskopik bulgular arasındaki ilişkinin belirlenmesidir.

Hastalar ve Yöntem: Başkent Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi Pediatrik Gastroenteroloji Hepatoloji ve Beslenme bölümünde Ocak 2001-Haziran 2006 tarihleri arasında çeşitli etiyolojilere bağlı siroz veya konjenital hepatik fibrozis tanılarıyla izlenen, yaş ortalaması 8.1±5.3 yıl (6 ay-18 yıl) olan 104 hastaya başvuruda üst GIS endoskopi yapıldı. Endoskopi günündeki büyüme, total bilirubin, albümin, INR verileri temel alınarak hastalığın ağırlığını gösteren PELD (Pediatric End Stage Liver Disease) skoru saptandı. PELD skoru hastaların 62'sinde (%59.6) 5-15 arasında, 22'sinde (%21.2) 15-25, 20'sinde (%19.2) 25'in üzerindeydi.

Bulgular: Olgularımızın 59'u (%56.7) erkek, 45'i (%43.3) kız idi. 29 (%28) hastada özofagus varisi saptanmadı, 36 (%34.6) hastada evre I, 22 (%21.2) hastada evre II, 12 (%11.5) hastada evre III, 2 (%1.9) hastada evre IV özofagus varisi ve 3 (%2.9) hastada reflü özofajit bulguları saptandı. 20 (%19.2) hastada gastroskopi normaldi. 24 (%23.1) hastada gastrit, 53 (%52) hastada portal hipertansif gastropati (PHG), 6 (%5.8) hastada gastrik varis, 1 (%0.8) hastada gastrik ülser izlendi. 81 (%78) hastanın duodenum incelemesi normal, 6 (%5.8) portal hipertansif duodenopati, 10 (%9.6) duodenum +bulbit, 3 (%2.9) duodenal ülser izlendi. PELD skoru ile özofagus varis evreleri arasında ilişki saptanmadı (p= 0.079). PELD skoru 5-15 arasındaki hastaların %46'sında, 15-25 arasındaki hastaların %40'ında, 25'in üzerindeki hastaların %75'inde PHG vardı ve PELD skoru ile PHG arasındaki ilişki istatistiksel olarak anlamlı bulundu (p=0.05). 40 hastada hızlı üreaz testi bakıldı. 10 (%25) hastada pozitif, 30 (%75) negatif bulundu.

Tablo. Siroz nedenleri

Kriptojenik Siroz	28	(%26.9)
Biliyer Atrezi	20	(%19.2)
Wilson Hastalığı	22	(%21.2)
PFİK	10	(%9.6)
Hepatit B	4	(%3.8)
Otoimmün hepatit	4	(%3.8)
Tirozinemi	4	(%3.8)
Diğer	12	(%11.5)

Sonuç: Hastaların %70'inde özofagus varisi, yarısında PHG, %25'inde helikobakter pilori enfeksiyonu saptanmış, duodenal-gastrik ülserler saptanmıştır. Karaciğer yetmezliğinin ağırlık derecesi ile PHG arasında ilişki varken, özofagus varisi ile ilişki saptanmamıştır. Kronik karaciğer hastalarında rutin üst GIS endoskopi yapılması, bu hastaların tedavisinin uygun şekilde yönlendirilmesini sağlar.